

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA U NASTAVI ETIKE:

Učenici na nastavi etike ocjenjuju se kroz dva elementa ocjenjivanja:

1. Promišljanje

Ocjene za prvi element ocjenjivanja proizlaze iz pisane provjere znanja, koja može biti provedena u obliku eseja, provjere razumijevanja i pravilne uporabe specifične etičke terminologije, etičkih koncepata ili projekta. Osim toga, ocjene za prvi element mogu se dodijeliti i temeljem učenikova sudjelovanja u ostalim aktivnostima poput rasprava, debata, analize teksta i sl. u kojima jasno dolazi do izražaja razina ostvarenosti ishoda za pojedino godišće. Ukoliko učenik nije bio prisutan za vrijeme pisanja pismene provjere znanja, njegovo će znanje biti provjereno usmenom provjerom.

2. Djelovanje

Ocjene za drugi element ocjenjivanja proizlaze iz različitih postupaka provjere sposobnosti primjene usvojenog sadržaja u konkretnim nastavnim zadacima. U ovom elementu mogu se ocjenjivati: referati, powerpoint prezentacije, studije slučaja, projekti, domaće zadaće, analiza teksta.

Vrednovat će se razina uključenosti u raspravu na satu, odnos prema predmetu i nastavi, inicijativa u društveno odgovornom djelovanju i sl.

Posebna napomena

Uz razinu usvojenosti sadržaja, što u prvom redu uključuje razumijevanje, promišljanje i pravilnu uporabu specifičnih etičkih koncepata i terminologije, važan kriterij u ocjenjivanju je vještina argumentacije vlastitih stavova i uspješnosti njihova povezivanja s konkretnim moralnim problemom.

Zaključna ocjena

Zaključna ocjena iz predmeta etika ne proizlazi iz aritmetičke sredine svih ocjena iako sve ocjene imaju istu težinu.

Etika je izborni predmet stoga je angažman učenika temelj za ostvarivanje programa. Učenici izrađuju svoje radne mape koje su pomoćni materijal za formiranje ocjene.

1. PROMIŠLJANJE

NEDOVOLJAN	Učenik neispravno navodi pojmove. Ima poteškoća u objašnjavanju pojedinih termina. Pogrešno navodi primjere iz svakodnevnog života. Pogrešno određuje ulogu i doprinos osoba u razvoju etike. Ni uz potpitanja i navođenja nastavnice, ne odgovora na postavljena pitanja
DOVOLJAN	Učenik djelomično ispravno navodi i objašnjava pojmove. Površno i s pogreškama opisuje etičke i moralne dileme. Uz pomoć navodi primjere iz svakodnevnog života. Uz potpitanja određuje ulogu i doprinos osoba u razvoju etike. Teško razdvaja bitno od nebitnog
DOBAR	Učenik većinom točno navodi i koristi pojmove i terminologiju. Objašnjava i opisuje etičke i moralne dileme, potkrepljuje ih primjerima iz svakodnevnog života. Uz pomoć i navođenje nastavnice analizira stajališta pojedinih autora. U razdvajanju bitnog od nebitnog potrebna pomoć.
VRLO DOBAR	Učenik točno navodi i objašnjava pojmove, ispravno koristi terminologiju. Objašnjava i opisuje etičke i moralne dileme, potkrepljuje ih vlastitim primjerima. Uz pomoć nastavnice analizira stajališta pojedinih autora. Razdvaja bitno od nebitnog. Povezuje nastavne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta
ODLIČAN	Učenik točno navodi i objašnjava pojmove, ispravno koristi terminologiju. Objašnjava i opisuje etičke i moralne dileme, potkrepljuje ih vlastitim primjerima. Samostalno analizira stajališta pojedinih autora, argumentira vlastita stajališta. Istražuje etičke teme, pronalazi nove sadržaje u različitim medijima. Razdvaja bitno od nebitnog. Povezuje nastavne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta.

2. DJELOVANJE

NEDOVOLJAN	Učenik ne sudjeluje u rješavanju zadataka, ima poteškoća u analizi jednostavnih tekstova, ni uz potpitanja i pomoć nastavnice ne pronalazi primjere za moralni ili etički problem koji se obrađuje. Ne sudjeluje u raspravama tijekom nastave, ne pokazuje interes za uključivanje u različite društveno angažirane akcije
DOVOLJAN	Učenik uz nastavnikovu pomoć uočava etičke i moralne dileme u tekstu, uz pomoć nastavnice interpretira zadani tekst, navodi vlastite primjere, djelomično ispravno izrađuje projekt rješavanja problema u lokalnoj sredini. Sudjeluje u raspravama, no neprecizan je u izražavanju, ne obavlja zadaće na vrijeme, potreban poticaj za rad
DOBAR	Učenik koristi zadani tekst kao bi pojasnio etičke i moralne dileme, potrebna pomoć u razvijanju argumentacije vlastitih stavova, samostalno predstavlja vlastiti uradak. Sudjeluje u raspravama, izrađuje samostalne radove, sudjeluje u radu s drugim učenicima, dosljedan u radu
VRLO DOBAR	Učenik analizira zadani tekst, ponekad griješi u argumentaciji. Izrađuje radove i projekte vezane uz različite nastavne teme, probleme lokalne sredine, ponekad nije precizan u izradi i povezivanju argumenata s konkretnim moralnim problemima. Samostalno i vješto predstavlja vlastiti uradak, koristeći različite medije. Sudjeluje u raspravama, izrađuje samostalne radove, sudjeluje u radu s drugim učenicima, pomaže drugim učenicima, pokazuje interes za uključivanje u različite društvene inicijative
ODLIČAN	Učenik pouzdano i pravilno analizira tekst, povezuje argumente s konkretnim moralnim problemima, argumentira vlastite stavove. Vješto izrađuje radove vezane uz nastavne sadržaje, uočava i predlaže rješenja za probleme lokalne sredine. Samostalno i vješto predstavlja vlastiti uradak koristeći različite medije. Sudjeluje u raspravama, kreativno i kritički pristupa izradi samostalnih radova, sudjeluje u radu s drugim učenicima, pokazuje interes za uključivanje u različite društvene inicijative, redovit u obavljanju obveza

Pisane provjere znanja vrednuju se prema skali:

45% - 55% dovoljan (2)

56% - 70% dobar (3)

71% - 85% vrlo dobar (4)

86% - 100% odličan (5)

Primjeri vrednovanja eseja i umne mape

SASTAVNICE	RAZINA OSTVARENOSTI KRITERIJA (esej)
	izvršno
sadržaj i argumentacija	Sadržaj esejskog zadatka odgovara temi. Aktualan je i zanimljiv. Sve teze su jasno postavljene i uspješno argumentirane .
kompozicija	Svi su kompozicijski dijelovi (uvodni dio, razradbeni dio i zaključni dio) zastupljeni i logički povezani.
navodi	Korišteni su točni i relevantni navodi ili ih kvalitetno parafrazirani.
jezik i stil	Rad je stilski kvalitetno oblikovan, bez pravopisnih ili gramatičkih pogrešaka.
urednost i čitljivost	Tekst je uredan, rukopis čitak.

SASTAVNICE	KRITERIJI (umna mapa)		
	izvršno	dobro	potrebno doraditi
	(3)	(2)	(1)
pojmovi	Mapa sadrži gotovo sve pojmove potrebne za usporedbu te vrlo mali broj pojmova koji nisu nužni za prikaz, ali ne umanjuju razumljivost mape.	Mapa sadrži većinu pojmova potrebnih za usporedbu, ali i određeni broj pojmova koji nisu neophodni za prikaz.	Odabir pojmova minimalno omogućuje razumijevanje usporedbe
veze sistematizacije	Veze između pojmova odražavaju razumijevanje odnosa između navedenih pojmova.	Većina veza između pojmova je opravdana i točna, a samo neke manje doprinose prikazu razumijevanja odnosa između pojmova.	Veze između pojmova minimalno prikazuju razumijevanje odnosa između pojmova. Veze nisu u potpunosti opravdane.
razumijevanje	Mapa je oblikovana na način da ju je lako pratiti te prikazuje sveobuhvatnu usporedbu	Mapa je oblikovana na način da ju je uglavnom lako pratiti te prikazuje suštinsku usporedbu uz minimalne pogreške.	Mapa je oblikovana na način da ju je teže pratiti te ukazuje na značajnije pogreške u razumijevanju usporedbe.
Napomena: Ako sastavnica nije ostvarena niti na najnižoj očekivanoj razini ili ne postoji tada se za nju dodjeljuje 0 bodova.			

*izvor: škola za život, MZO

prof. Mirjana Kamber